

Brandförsvaret
Tjänsteskrivelse till räddningsnämnden

Datum:
2022-12-07

Diarienummer:
RÄN-2022-00041

Handläggare:
Elisabeth Samuelsson

Återrapportering om beredskap vid brandstationen i Storvreta

Förslag till beslut

Räddningsnämnden beslutar

1. **att** godkänna återrapporteringen av internkontrollmomentet,
2. **att** ge brandchefen i uppdrag att i underlag till räddningsnämndens verksamhetsplan och budget 2023 föreslå bemanningen 1+4 i Storvreta under förutsättning att ambitionsnivån 1+4 hålls i över 90% av tiden under december och januari månad,
3. **att** ge brandchefen i uppdrag att i underlag till räddningsnämndens verksamhetsplan och budget 2023 föreslå bemanningen 1+2 dagtid vardagar och 1+4 övriga tider i Storvreta om ambitionsnivån under december och januari inte uppfylls under minst 90% av tiden, samt
4. **att** ge brandchefen i uppdrag att även efter beslutad verksamhetsplan fortsätta rapportera hur bemanningen i Storvreta ser ut och vara beredd att föreslå nämnden åtgärder.

Ärendet

Räddningsnämndens internkontrollplan omfattar kontroll av beredskapen vid brandstationen i Storvreta. Efter rapportering av kontrollmomentet vid nämndens möte den 27 april fick förvaltningen i uppdrag att återrapportera hur arbetet med att säkerställa beredskapen vid Storvreta brandstation fortgår.

Vid nämndens möte den 21 september lämnades en rapport som visade på fortsatta brister. Förvaltningen fick då uppdraget att fortsätta arbetet för att bemanningen i Storvreta ska uppnå ambitionsnivån 1+4, samt göra en översyn av vilka alternativ till beredskap som kan finnas i Storvreta.

Beredning

Ärendet har beretts av tjänstepersoner vid brandförsvaret.

Föredragning

I ärendets bilaga 1 visas hur arbetet för att hålla beredskapen 1+4 i Stolvreta fortlöper.

I ärendets bilaga 2 redovisas vilka alternativa beredskapsformer som analyserats och statistik över Stolvretas insatser de senaste fem åren. Det bästa alternativet till att behålla beredskapen 1+4 i Stolvreta bedöms vara att förändra beredskapen till 1+2 vardagar mellan klockan 7 och 18 behålla beredskapen 1+4 övriga tider.

Bedömningen är att vidtagna och planerade åtgärder kommer att ge effekt, och att beredskapen framöver kommer nå den beslutade ambitionsnivån.

Förslaget till nämnden är att brandchefen följer utvecklingen av bemanningen i Stolvreta under december och januari, och föreslår en förändring om ambitionsnivån 1+4 inte uppnås under minst 90% av tiden under de två månaderna. Förändringen föreslås då i nämndens verksamhetsplan och budget för 2023.

Målet är att 1+4 ska hållas i 100% av tiden under 2023, med enstaka undantag.

Under 2023 kommer en omfattande riskanalys att genomföras som ett första steg mot ett nytt handlingsprogram. I den analysen kommer olycksriskerna i de tre kommunerna analyseras mycket djupare, och utgöra underlag för räddningsnämndens fortsatta arbete med brandförsvarets organisation och förmåga. I väntan på den analysen föreslås att inga andra förändringar av beredskapen genomförs.

Ekonomiska konsekvenser

Om beredskapen i Stolvreta minskas till 1+2 dagtid vardagar kommer räddningsnämndens kostnader minska med cirka 200 000 kr

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2022-12-07
- Bilaga 1, Rapport om bemanningsläget i Stolvreta
- Bilaga 2, Alternativ till nuvarande beredskap i Stolvreta

Brandförsvaret

Elisabeth Samuelsson
Brandchef

Brandförsvaret
Rapport

Handläggare:
Bo Eriksson, Jörgen Olsson

Datum:
2022-12-01

Diarienummer:
RÄN-2022-00041

Sida 1 (1)

Rapport om bemanningsläget i Storvreta

Vid räddningsnämndens möte den 21 september gavs uppdrag att fortsätta arbetet för att bemanningen i Storvreta ska uppnå ambitionsnivån 1+4.

Den faktiska bemanningen har under perioden september – november varit enligt tabellen nedan.

September	85 %
Oktober	93 %
November	85 %

Statistiken visar andel av tiden under respektive månad då Storvreta haft beredskapen 1+4. Står det till exempel 85 % betyder det att beredskapen varit 1+4 under 85% av månaden. Det framgår inte om beredskapen under övriga 15% har varit 1+3 eller 1+2.

En ny medarbetare, som kan hålla beredskap dagtid vardag, blev klar med sin utbildning i slutet av november. Under december kommer också en brandman utbildas som arbetsledare för att kunna vikariera som styrkeledare om det blir brist på styrkeledare.

Stationschefen har haft dialog med alla medarbetare om vikten av eget och gemensamt ansvar för beredskapen.

Det har skapats intresse för att bli brandman hos personer som arbetar dagtid i Storvreta. Dessa har ännu inte genomgått tester eller läkarundersökningar, men förhoppningen är de kan anställas och utbildas under våren.

Bedömningen är att det med vidtagna och planerade åtgärder finns goda förutsättningar för att beredskapen i Storvreta ska kunna hålla ambitionsnivån 1+4 stor del av tiden.

Vi samverkar i en gemensam räddningsnämnd:
Tierps kommun, Uppsala kommun och Östhammars kommun

Postadress: Uppsala kommun, Brandförsvaret, 753 75 Uppsala
Telefon: 018-727 30 00
www.uppsalabrandforsvar.se

Brandförsvaret
Arbetsmaterial

Handläggare:
Elisabeth Samuelsson

Datum:
2022-11-29

Diarienummer:
RÄN-2022-00041

Sida 1 (5)

Alternativ till nuvarande beredskap i Storvreta

Bakgrund

Enligt beslut av räddningsnämnden den 21 september ska alternativa beredskapsformer för Storvreta brandstation analyseras. Analysen ska också beskriva hur förändringar påverkar angränsande stationer.

Detta underlag ska ses som ett underlag för dialog vid nämndens möte den 14 december. Beslut om eventuella förändringar fattas genom räddningsnämndens Verksamhetsplan och budget 2023.

Analysen är gjord med förmågan som beskrivs i nuvarande handlingsprogram som ram. I analysarbetet har verksamhetsutvecklare, avdelningschef och enhetschefer med erfarenhet från utryckningsverksamhet deltagit.

Under 2023 kommer en omfattande riskanalys för alla tre kommuner att genomföras. Den riskanalysen ska senare ligga till grund för en genomlysning av brandförsvarets hela organisation i arbetet med ett nytt handlingsprogram. Planen är att ett nytt handlingsprogram ska utarbetas under 2024.

Alternativa beredskapsformer

Olika alternativ till den nuvarande beredskapen 1+4 har övervägts:

1. 1+2 dagtid vardagar, 1+4 övrig tid
2. 1+2 dygnet runt
3. 1+4 med differentierad anspänningstid.
4. 1+3 dygnet runt
5. 1+3 dagtid vardagar, övrig tid 1+4

Då problemen med att hålla beredskap i Storvreta framför allt finns dagtid vardagar ansågs inte alternativ 2 som ett alternativ att gå vidare med.

Vi samverkar i en gemensam räddningsnämnd:
Tierps kommun, Uppsala kommun och Östhammars kommun

Postadress: Uppsala kommun, Brandförsvaret, 753 75 Uppsala
Telefon: 018-727 30 00
www.uppsalabrandforsvar.se

Då möjlighet finns till snabb förstärkning från station Bärby och sågs inte heller alternativ 3 som ett alternativ att gå vidare med.

Då numerären 1+3 inte tillför att något ytterligare moment kan genomföras vid en räddningsinsats har alternativ 4 och 5 inte heller bedömts intressanta.

Alternativ 1, det vill säga alternativet med beredskapen 1+2 vardagar mellan 7-18 och beredskapen 1+4 övrig tid ansågs vara det alternativ som var relevant att undersöka vidare.

Skillnaden på bemanningen 1+2 och 1+4

Idag finns deltidstationer med numerären 1+2 eller 1+4 i Uppsala brandförsvars organisation. Siffran före plustecknet anger antalet befäl och siffran efter plustecknet antalet brandmän. "1+2" betyder alltså att det finns en styrkeledare och två brandmän i beredskap, och "1+4" att det finns en styrkeledare och fyra brandmän i beredskap. Numerären avgör vilken förmåga styrkan har att påbörja eller genomföra olika typer av insatser.

En styrka om 1+2 hanterar de initiala uppgifterna vid trafikolycka, drunkning och bränder, men behöver förstärkning för att helt hantera många händelser. Vid sjukvårdslarm rycker bara två personer ut, så då är numerären 1+2 tillräcklig.

Boverkets byggregler medger för vissa verksamhetsklasser och byggnadstyper att räddningstjänstens bärbara stegar kan användas för utrymning om avståndet mellan marken och ett fönsters underkant/balkongräckes överkant inte överstiger 11 meter. Brandförsvarets bärbara stegar kan resas av två personer. Förmågan till stegutrymning klaras av numerären 1+2.

För att kunna rökdyka, alltså gå in i rökfyllda rum med tät brandrök, behövs numerären 1+4. Numerären för rökdykning styrs av arbetsmiljöverkets föreskrifter.

Då numerären 1+3 inte tillför att något ytterligare moment kan genomföras vid räddningsinsatser jämfört med numerären 1+2 har brandförsvaret hittills inte valt att införa den varianten utan arbetat med styrkor om 1+2 eller 1+4. Med numerären 1+3 i stället för 1+2 kan dock ibland mer effektiva insatser göras, till exempel vid trafikolyckor då första hjälpen kan ges till fler personer samtidigt.

Händelsestatistik

Under åren 2017 – 2021 har beredskapsstyrkan i Storvreta larmats till 386 händelser i sitt eget område. Fördelningen mellan händelser visas i diagrammet nedan. Sjukvårdslarm är den vanligaste typen av larm.

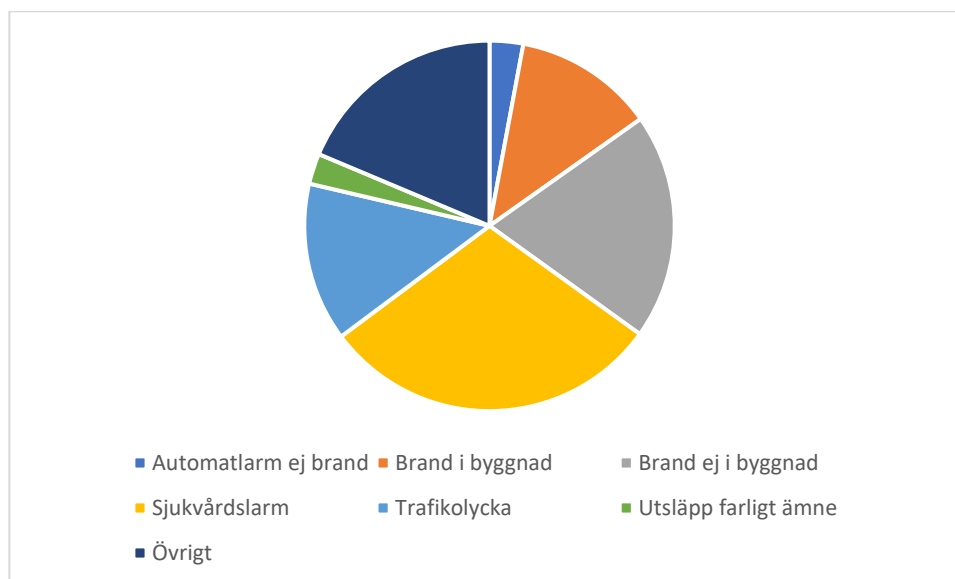

Bild 1. Fördelning av händelsetyper år 2017 - 2021

Bild 2 visar när på dygnet Storvreta larmas till händelser i sitt eget område. Kurvan följer den generella fördelningen i brandförsvarets hela område, då flest larm inträffar på eftermiddag och kväll.

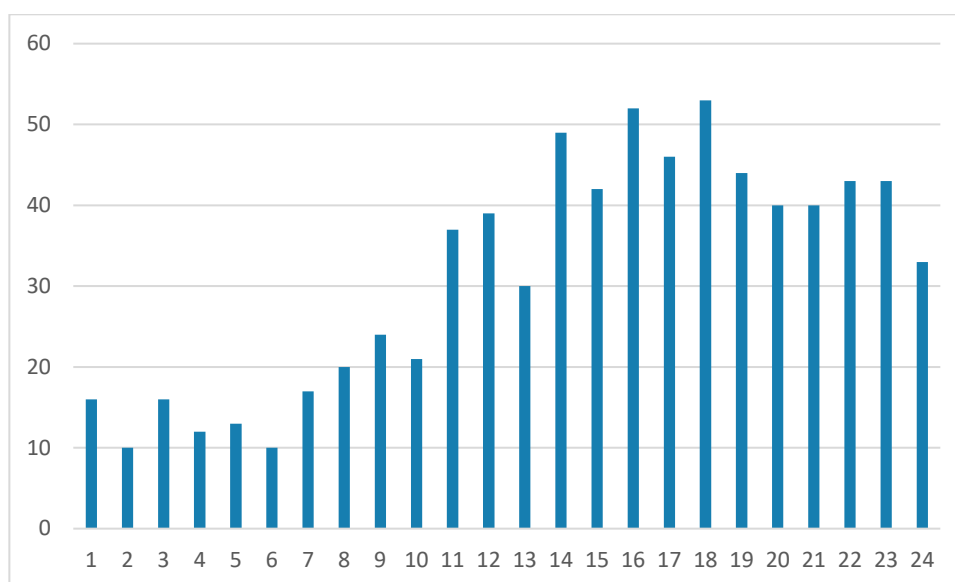

Bild 2. Antal larm per timme under perioden 2017 – 2021

Under åren 2017 – 2021 larmades Storvreta 158 gånger vardagar mellan klockan 07-18 till händelser i sitt eget område. Det motsvarar 41 %. Fördelningen av olika händelsetyper visas i bilden nedan. Fördelningen liknar den i bild 1.

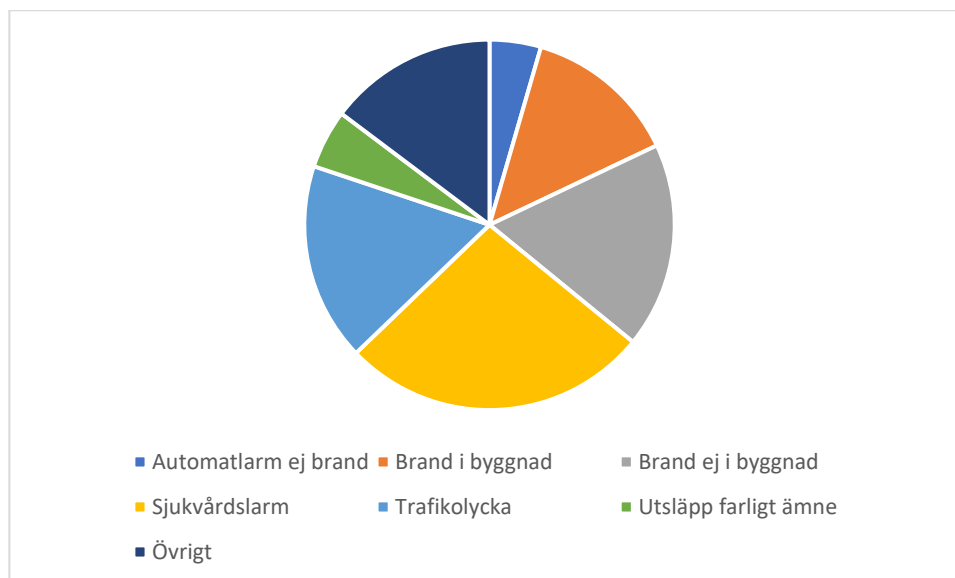

Bild 3. Fördelningen av händelsetyper vardagar mellan klockan 07 och 18.

Under åren 2017 – 2021 larmades beredskapsstyrkan i Storvreta som förstärkande resurs vid 117 tillfällen, i huvudsak till bränder och trafikolyckor. 42 av dessa larm inträffade under vardagar mellan klockan 07-18, vilket motsvarar 36%.

Slutsatser

Om beredskapen i Storvreta ska förändras ses 1+2 vardagar klockan 7-18 som det bästa alternativet. I första hand bör dock den nuvarande beredskapen behållas då 41% av händelserna inträffar dagtid vardagar.

Utifrån statistik över inträffade händelser finns inte anledning att ha en annan beredskap dagtid vardagar jämfört med övriga tider på dygnet, utan det är problem med att hålla beredskap dagtid vardagar som i så fall är anledning till förändringen.

Att ändra beredskapen till 1+2 dagtid vardagar påverkar främst de som vistas i Storvretas område, men också möjligheten till snabba förstärkningar i centrala Uppsala och till angränsande tätorter. 1+2 innebär också större behov av förstärkning till Storvreta än idag vilket i sin tur påverkar beredskapen för nya larm i intilliggande ärendetypsområden.

Krav på stegutrymning enligt byggreglerna uppfylls med bemanningen 1+2.

Kravet på effektiva insatser inom godtagbar tid enligt lagen om skydd mot olyckor bedöms vara uppfyllda även med en beredskap om 1+2 dagtid vardagar. En inledande insats kan alltid göras av en styrka om 1+2, och förstärkning från Bärby brandstation kommer i normalfallet inom några minuter.

En förändring till beredskap 1+2 ryms inom den förmåga som kommunfullmäktigen beslutat om i handlingsprogrammet.

Huruvida en förändring i till 1+2 dagtid innebär behov av ändrad beredskap på någon annan station bör utredas i ett större perspektiv, vilket kommer göras i arbetet med riskanalys 2023. I väntan på en större analys är bedömningen att beredskapen på andra orter inte behöver ändras.

Behov av nya larmplaner vid förändrad beredskap i Storvreta dagtid

Om beredskapen skulle ändras till 1+2 dagtid vardagar behöver larmplaner och rutiner förändras. Redan idag är ledningsoperatörerna på räddningscentralen vana att hantera förstärkningslarm och beredskapslarm utifrån den aktuella bemanningen på samtliga stationer i regionen.

Till exempel skulle i första hand styrkan från station Bärby och styrkan från station Skyttorp larmas som förstärkning vid fler händelser i Storvretas område.

Idag används styrkan i Storvreta vid förstärkningar i centrala Uppsala eller sätts i beredskap i centrala Uppsala. Dessa rutiner behöver också ändras dagtid vardagar, till exempel genom att Storvreta och Skyttorp tillsammans förstärker eller håller beredskap.